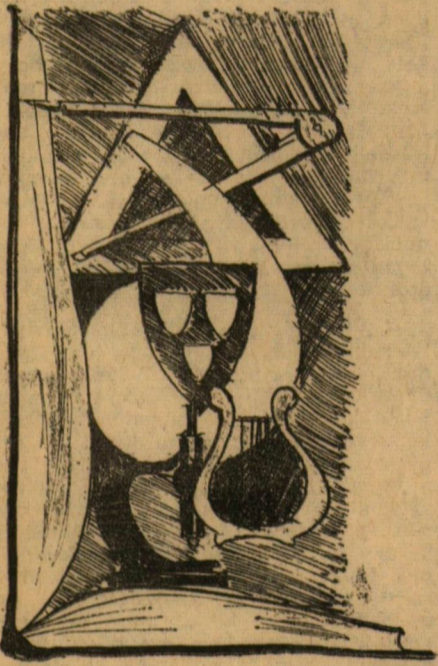

Tanárképző

Főiskola

Jubilál a Módszertani Közlemények

Megjelenésének 10 éves évfordulóját ünnepli, a Szegei Tanárképző Főiskola tantárgypedagógiai folyóirata, a Módszertani Közlemények. Az egyetlen olyan újság az országban, amelyet egy főiskola önállóan gondoz, a szerkesztéstől a terjesztésig, és azon kevés szakfolyóiratok közé tartozik, melyek fenntartják önmagukat.

Németh István főiskolai docenssel, a Módszertani Közlemények főszerkesztőjével beszélgetek erről a tíz évről.

— Hogyan került fel a lap megindításának ötlete, mi indokolta ezt?

— 1960-ban Szege volt az egyetlen város, ahol Tanítóképző és Pedagógiai Főiskola működött. Mindkét intézmény az általános iskolák számára képzett tanárokat. A két intézmény oktatóira épülve indult el a folyóirat. A másik érv még ennél is döntőbb volt. Az alsó tagozatban dolgozó tanítók részére nem létezett semmilyen, kifejezetten nekik szóló újság. A Tanító c. folyóirat, csak 1962-ben jelent meg először.

— Az általános iskolában tanított tantárgyaknak megvoltak a szakmódszertani folyóirataik. (pl. Földrajz, Enek-tanítás stb.) Mi tette szükségessé egy újabb módszertani folyóirat megjelenését?

— Valóban ezek a folyóiratok már akkor is léteztek, de úgy éreztük ennek ellenére is szükség van a miénk. Míg ezek az említett lapok főleg elméleti síkon mozognak, a Módszertani Közlemények feladatának tekintette, kapcsolatban maradni az intézményekben végzett hallgatókkal, problémáikat kérve és azokra választ adva munkájukat, és a tanárképzést segíteni. A megjelent cikkeket főiskolási hallgatók is haszonnal forgatják és dolgozhatják fel.

— Visszatekintve az elmúlt tíz évre, melyek voltak a legnagyobb nehézségek?

— A lap bár élvezte a minisztérium erkölcsi támogatását, a megjelenési költségek túlnyomó részét maga teremtetette elő az előfizetésekből. A terjesztés jelentette és jelenti ma is az egyik legnehezebb feladatot. Nemcsak szerkeszteni, hanem el is kellett adni a lapot. Ezt a hálátlan és nehéz feladatot Gaál Géza főigazgatóhelyettes végzi, főiskolai hallgatók segítségével.

Magyarországon tizenegynéhány pedagógiai, módszertani újság jelenik meg. Nem valószínű, hogy a köztudottan alacsony fizetésű pedagógusok olyan újságra fizetnének elő, amely munkájukhoz nem nyújt segítséget. A tények és a számok a folyóirat jogosságát igazolták. 1961-ben egy szám jelent meg 2000 példányban, 1970-ben pedig évi öt szám, 5500 példányban. Magyarországon kívül vannak előfizetők Csehszlovákiában és Jugoszláviában is. A Módszertani Közlemények valószínűleg segítséget nyújt, a nevelők szívesen vették és veszik meg. A folyóirat 1967-től a tíz Tanítóképző, és a négy Tanárképző közös lapjává vált. Így az egész országot átfogja, nemcsak az olvasók, hanem a munkatársak köre is. Számos iskola is az előfizetők közé tartozik. Hiszen minden tárggyal, minden osztállyal foglalkozó cikket találhatunk benne. Találomra felütve az egyik múlt évi számot, a következő cikkeket olvashatjuk benne: Önállóságra nevelés a 2. osztályban olvasási órán. A tanulói aktivitás biztosítása az új ismereteket feldolgozó foglalkozási órákon a 3. osztályban. A irodalom szerepe ifjúságunk életében

stb. És egy érdekes rovatcím: *Fiatal nevelők fóruma.*

— Mit takar ez a cím?

— Azt szeretnénk, ha nem szakadna meg a kapcsolat végzett hallgatóinkkal. Ezért indítottuk el ezt a rovatunkat. Egy-két éve kikerült volt főiskolások írják meg első tapasztalataikat, benyomásaikat. Ezzel is, a tanítási gyakorlatok előtt álló negyedéveseinknek akarunk segítséget nyújtani.

— A rendszeres folyóiraton kívül, úgy tudom egyéb kiadványa is van a szerkesztőségnek.

— Igen, a Módszertani Közlemények könyvtára, eddig három kötetünk jelent meg: *Oraleírások és elemzések, Olvasóvá nevelés, Hazaszeretetre nevelés* címmel. Ezek is az előbbi célokat szolgálják.

A második évtized indulásakor a szerkesztőség azzal a gondolattal foglalkozik, hogy évi nyolcra emeli a megjelenő számokat. Úgy gondoljuk ez széleskörű vitákat tenne lehetővé és még közelebb hozná a folyóiratot az olvasókhöz. A következő tíz évhez kívánunk hasonló lelkesedést és sikereket a Szegei Egyetem szerkesztőségének nevében.

DEÁK GÁBOR

Testvér főiskola Szabadkán

A múlt év novemberében főiskolai küldöttség járt Szabadkán, az ottani Pedagógiai Főiskola vezetőségének meghívására.

Mocsai Zoltán a KISZ-vb külügyi felelőse képviselte ifjúsági szervezetünket, ő számolt be a látogatás tapasztalatairól.

— Ez a látogatás tulajdonképpen viszontlátogatás volt, mert a nyáron mi fogadtuk először a szabadkai főiskola vezetőit. A szegei Tanárképző Főiskola igazgatósága kezdeményezte a jugoszláviai testvérváros tanárképzőjével való kapcsolat kiépítését. Jelenleg Nyitra és Potsdam főiskoláival, valamint az Ungvári Állami Egyetemmel vagyunk állandó szakmai összeköttetésben. Ez hasznos dolog számunkra, viszont a köztünk levő nagy távolságok miatt a levelezésen kívül kevés alkalom nyílik komolyabb tapasztalatcserére. Tanítási idő alatt esetleg oktatók látogatnak el egymáshoz, rövidebb vagy hosszabb tanulmányútra, a hallgatók számára csak a nyári szünetben nyílik alkalom terepgyakorlat, üzemi gyakorlat lebonyolítására, esetleg külföldi munkavállalásra.

Az ilyen távoli „barátkozás” anyagilag is nagyobb megterhelést jelent, ami szintén nehezíti a kapcsolat elmélyülését. Eppen ezért jó gondolatnak tartom, hogy a közelebbi Szabadkával felvesszük a kapcsolatot. Sok lehetőséget látok benne a jövőre nézve.

A főiskolai küldöttségben több tanzsék képviselője, valamint KISZ és szakszervezeti vezetők vettek részt. Megerkezeskor mindenki a saját szakterületének megfelelő vendéglátóval találkozott, így én az ottani ifjúsági vezetőkkel. Dél előtt közös értekezleten ismertettük a saját szervezeti felépítésünket, céljainkat, főiskolánk életét, délután pedig „vendéglátói pári kirándulás”. A szabadkai magyar főiskolán még csak két éves tanárképzés folyik, de a jövőben — magyar mintára — át akarnak térni a négy évfolyamos oktatásra.

Az ifjúsági szervezetük éppen a két év miatt állandóan változó létszámú és összetételű, ezért lazább is, mint a miénk. A vezetőséget évenként újraválasztják. Az iskolai demokráciából viszont jobban kiveszik a részüket, mert a „belügyekbe” nagy beleszólásuk van. Jobb az anyagi helyzetük is, mert nem közvetlenül a főiskolához tartoznak, hanem a szkupstinához, amely az egyes megmozdulásokra külön pénzüsszeget biztosít, így többek között a külföldi kapcsolatok céljára is.

Megegyeztünk az állandó dokumentumcserében, ami annyit jelent, hogy minden hónapban elküldjük egymásnak a munkatervet, az egyes rendezvények programját. Tervebe vettük a hallgatók cserelátogatását. Elsősorban az öntevékeny alkotó diákokra, művészeti csoportokra gondolunk. Valószínűleg elsőként a mi néprajz-körünk látogat majd el Szabadkára. Az értekezleten tárgyalatakat szerződésbe foglaltuk.

Személyes benyomásaim a legjobbak voltak. Távirati stílusban: a megbeszélések baráti légkörben zajlottak le, és mindkét fél számára pozitív eredményt hoztak. Valóban rendkívül kedvesen fogadtak bennünket és — magyaros vendéglátásban részesültünk, amit különösen az estébe nyúló délutáni „föhérazstál” találkozón éreztünk. Természetesen magyar vendéglőben magyar bor (és jugoszláv sör) mellett szíveslyeskedtünk, s a végén a cigányzene mellett magyarnótákkal fejeztük ki egyetértésünket.

Biztos vagyok benne, hogy rövid időn belül látható eredményei lesznek a két országban fejlődő főiskolai kapcsolatnak.

A nyugati diákmozgalmaktól a mai családig

A filozófiai szekcióról

A főiskolán — mint ismeretes — háromfajta diákkör működik: pedagógiai, szaktudományi és az alkotókör (szépirodalmi, képzőművészeti, zenei). A diákkörök szekcióira oszlanak. A Marxizmus—Leninizmus Tudományos Diákkör a szaktudományinak a filozófiai szekciója.

A diákkör munkaprofilja, egész tevékenysége kapcsolódik az intézetben folyó világnézetű neveléshez, a kommunista szakember képzéshez. A kötelező tananyagon túl érdeklődő hallgatók a diákköri tevékenység során megismerkednek a tudományág alapvető irodalmával, a kísérletezés az anyaggyűjtés, az elemzés és a feldolgozás módszereivel, tájékozódnak a kapott eredmények értékelésében, publikálásában, és mindezzel elmélyül a hallgató tudományos gondolkodása, fejlődik kutatói ambíciója és vitakészsége.

Fiatal diákkör

A Marxizmus—Leninizmus Tudományos Diákkör 1970. áprilisában alakult. Vezető tanára dr. Rózsa Klára adjunktus. Komoly feladatokat tűzött ki a diákköri vezetőség: előkészíteni a tagokat az Országos Tudományos Diákköri Konferenciára, az Országos Szakmai Konferenciára, a Diákpoltikusok Országos Vetélkedőjére; segítséget adni a szakdolgozóknak, megismertetni a tagokat a legújabb filozófiai áramlatokkal. Sor került már eddig olyan kérdések megválaszására és megvitatására, mint a neokolonializmus, a nyugati diákmozgalmak, a család mai helyzete, a válás. Jelenlegi legfontosabb feladat az Országos Szakmai Konferenciára és a Diákpoltikusok Országos Vetélkedőjére való felkészítés.

A diákkör még nagyon is fiatal ahhoz, hogy határozott munkaprofilja, kivánt hatékonysága legyen. Ennek elérése azonban nemcsak idő kérdése. A főprobléma jelenleg is a taglétszám, az utánpótlás biztosítása. Ez a diákkör valahogy kívül esik a hallgatók érdeklődési körén (köz hely, hogy a hallgatók közül sokan nem szeretik, sőt félnek a marxista tárgyaktól), ugyanakkor szakdolgozatukat valamelyik szaktárgyukból vagy pedagógiából írják. Így a harmadévesek (éppen az ideális diákköri évfolyam) már eldöntötték, hogy melyik tárgyból írják szakdolgozatukat, illetve kialakult az ösztönös vagy tudatos érdeklődésük. A marxista diákkör működését nemcsak az teszi nehézé, hogy fényleges tagjainak száma az egész főiskola hallgatóságának kb. 0,7%-át teszi csak ki, hanem az is, hogy a tagság is nagyon egyenlőtlenül oszlik el: a fele rész utolsó éves (öket leközi) a tanítási gyakorlat) a másik része első vagy második éves, amely rész még nem kötelezte el magát ennek a diákkörnek, és általában a marxista tárgyaknak a szó teljes értelmében.

A hallgató csak nyerhet, ha tagja egy tudományos diákkörnek. De csak akkor, ha komolyan veszi tagságát és dolgozik. Ez még inkább érvényes egy világnézetű jellegű és tartalmú diákkörre.

Spekkol a boldogságról

A világnézetű nevelésben más formákat is teremt a marxista tanzsék a diákkörökön kívül. Két speciálkollégiumot is szervezett: általános szociológiából és a boldogságról, mint eti-

kai kategóriáról. Dr. Nagy Antal és dr. Kallós Gábor főiskolai adjunktusok, a marxista tanzsék oktatói vezették. Szoros kapcsolatot tart a tanzsék a KISZ-szervezettel is. A KISZ felkérésére számos kül- és belpolitikai jellegű előadást tartottak a tanzsék oktatói. Ezt a lehetőséget nemcsak az alapszervezetek használják ki, hanem — bár még eléggé bátortalanul — a kollégiumok is.

A világnézetű nevelésben fontos szerepet játszanak (és kell, hogy játszszanak!) a marxista tárgyak oktatásán kívüli formák. Bár elválasztani sem lehet azokat egymástól. Igények és lehetőségek? Van min munkálkodnunk!

KARIKÓ SÁNDOR

„Kiváló Tanárjelölt”

A Szegei Tanárképző Főiskola általam vezetett főiskolán belüli kitüntetés alapja. Tanárjelöltnek részére, akik az elnyeréshez szükséges feltételeknek megfelelnek.

A kitüntetés neve: „A Szegei Tanárképző Főiskola Kiváló Tanárjelöltje”

A Szegei Tanárképző Főiskola Kiváló Tanárjelöltje kitüntetését elnyeri heti az IV. éves tanárjelölt, aki:

a) hetedik félévét eredményesen lezárta és a tantervben feltüntetett követelményeknek eleget tett;

b) akinek a tanulmányi eredménye a második—hetedik félév átlagában 4,51 vagy annál magasabb;

c) akinek gyakorlati tanításai jegyeinek átlaga a hetedik félév lezárásig legalább 4,5;

d) aki gyakorlati kiképzése során végzett gyakorlóhetesi munkáját, továbbá 3 (4) hetes külső szakmai gyakorlatát kiemelkedően teljesítette;

e) aki a Tudományos Diákkörben (alkotó körben, énekkarban, stb.) érdemleges munkát végzett;

f) aki a KISZ politikai és társadalmi munkájában hét féléven át részt vett és a KISZ V. B. ajánlását megszerzte;

g) aki tanulmányai során igazolatlanul nem mulasztott;

h) aki fegyelmi büntetésben nem részesült.

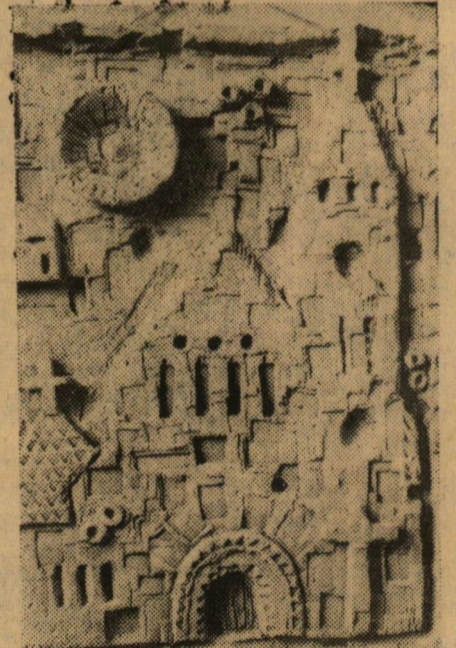
A kitüntetés átadására a nyolcadik félévben április 4-én kerül sor. A kitüntetés adományozója a főiskola főigazgatója, aki döntésében a javaslat tételére alakult bizottság javaslatát figyelembe veszi. A bizottság vezetője a főigazgatóhelyettes, tagjai az MSZMP intézeti csúcstítkára, a KISZ V. B. titkára, az SZB titkára, a Tudományos Diákköri tanács elnöke, a gyakorlóiskolák igazgatói és a Tanulmányi Osztály vezetője.

A díj éremből, oklevélből és 1500 Ft pénzjutalomból áll. A díjat pályázat útján lehet elnyerni.

Főiskolás alkotók

Györgyi Györgyi.

(Takáts László felvétele) Bencs Györgyi.